

دعای روزنوزدهم

ماه
رمضان

شهر رمضان

اللَّهُمَّ وَفِّرْ فِيهِ حَظِّي مِنْ بَرَكَاتِهِ وَ سَهِّلْ سَبِيلِي إِلَى خَيْرَاتِهِ وَ لَا تَحْرِمْنِي قَبُولَ حَسَنَاتِهِ يَا هَادِيًا إِلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ؛ خدایا در این روز بهره مرا از برکاتش وافر گردان و راهم را به سوی خیراتش سهل و آسان ساز و از حسنات مقبول آن مرا محروم مساز ای راهنمای به سوی دین حق و حقیقت آشکار

حقیقت شب قدر

«قدر» در لغت به معنای اندازه و اندازه گیری است. «تقدیر» نیز به معنای اندازه گیری و تعیین است. اما معنای اصطلاحی «قدر»، عبارت است از ویژگی هستی و وجود هر چیز و چگونگی آفرینش آن؛ به عبارت دیگر، اندازه و محدوده وجودی هر چیز، «قدر» نام دارد. بنابر دیدگاه حکمت الهی، در نظام آفرینش، هر چیزی اندازه ای خاص دارد و هیچ چیزی بی حساب و کتاب نیست. جهان حساب و کتاب دارد و بر اساس نظم ریاضی تنظیم شده، گذشته، حال و آینده آن با هم ارتباط دارند. در این شب تمام حوادث سال آینده به امام هر زمان ارائه می شود و وی از سرنوشت خود و دیگران با خبر می گردد. شب قدر یکی از شب های دهه آخر ماه رمضان است. طبق روایات ما، یکی از شب های نوزدهم یا بیست و یکم و به احتمال زیادتر، بیست و سوم ماه مبارک رمضان است. در این شب - که شب نزول قرآن به شمار می آید - امور خیر و شر مردم و ولادت، مرگ، روزی، حج، طاعت، گناه و خلاصه هر حادثه ای که در طول سال واقع می شود، تقدیر می گردد. شب قدر همیشه و هر سال تکرار می شود. عبادت در آن شب، فضیلت فراوان دارد و در نیکویی سرنوشت یک ساله بسیار مؤثر است. امام باقر (علیه السلام) می فرماید: «أَنَّهُ يُنْزَلُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ إِلَى وَلِيِّ الْأَمْرِ تَفْسِيرُ الْأُمُورِ سَنَةً سَنَةً يُؤْمَرُ فِيهَا فِي أَمْرِ نَفْسِهِ بِكَذَا وَ كَذَا وَ فِي أَمْرِ النَّاسِ بِكَذَا وَ كَذَا؛ در شب قدر به ولی امر (امام هر زمان) تفسیر کارها و حوادث نازل می شود و وی درباره خویش و دیگر مردمان مأمور به دستورهای می شود».

احکام روزه

شخصی مشغول انجام خدمت سربازی است و به علت مسافرت و حضور در محل خدمت، نمی تواند روزه ماه رمضان سال گذشته را بگیرد، و هنگام حلول ماه رمضان امسال نیز در محل خدمت است و احتمال دارد که باز هم نتواند روزه بگیرد، اگر پس از پایان دوره خدمت سربازی بخواهد روزه این دو ماه را قضا نماید، آیا کفارہ هم بر او واجب است یا خیر؟ کسی که بر اثر عذر مسافرت، روزه ماه رمضان از او فوت شده و آن عذر تا ماه رمضان سال آینده استمرار داشته، فقط قضای آن بر او واجب است و کفارہ تأخیر واجب نیست. اجوبه الاستفتائات مقام معظم رهبری

شش ویژگی شب قدر

سوره مبارکه قدر شش ویژگی برای شب قدر می شمارد:

۱. شب نزول قرآن است (إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ).
۲. این شب، شبی ناشناخته است و این ناشناختگی به دلیل عظمت آن شب است (وَمَا أَذْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ).
۳. شب قدر از هزار ماه بهتر است. (لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ).
۴. در این شب مبارک، ملائکه و روح با اجازه پروردگار عالمیان نازل می شوند (تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ) و روایات تصریح دارند که آن ها بر قلب امام هر زمان نازل می شوند.
۵. این نزول برای تحقق هر امری است که در سوره «دخان» بدان اشاره رفت (مِنْ كُلِّ أَمْرٍ) و این نزول - که مساوی با رحمت خاصه الهی بر مومنان شب زنده دار است - تا طلوع فجر ادامه دارد (سَلَامٌ هِيَ حَتَّى مَطْلَعِ الْفَجْرِ).
۶. شب قدر، شب تقدیر و اندازه گیری است؛ زیرا در این سوره - که تنها پنج آیه دارد - سه بار «لیلة القدر» تکرار شده است و این نشانه اهمیت ویژه قرآن به مسئله اندازه گیری در آن شب خاص است.

ر.ک: ماهنامه پرسمان، سید سعید لواسانی، ۱۳۸۲،

جراحه بدون بیهوشی

آورده اند که مرحوم آیت الله العظمی سید احمد خوانساری بیماری زخم معده داشتند که احتیاج به عمل جراحی داشت از طرفی ایشان سالخورده و از لحاظ جسمی ناتوان بودند و تحمل جراحی بدون بیهوشی نیز ممکن نبود. پیش از آن که عمل جراحی آغاز شود ایشان اجازه بیهوش کردن را به پزشکان ندادند (چون به نظر ایشان در صورت بیهوشی تقلید مقلدینشان دچار اشکال می شد) لذا به پزشکان معالج فرمودند: هرگاه من مشغول قرائت سوره مبارکه انعام شدم شما مشغول عمل جراحی شوید من توجهم به قرآن است و در این صورت هیچ مشکلی پیش نمی آید. (یعنی ایشان آن چنان توجه به قرآن پیدا می کنند که احساس درد نخواهند کرد).

همان طور هم شد و مقارن اتمام عمل جراحی قرائت سوره انعام نیز به آخر رسید.

ر.ک: مردان علم در میدان عمل ۴/ ۱۸۹-۱۸۸

رسول خدا ﷺ فرمودند: «مَنْ مَنَعَهُ الصَّوْمُ مِنْ طَعَامٍ يُشْتَبِهُهُ كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ يَطْعِمَهُ مِنْ طَعَامِ الْجَنَّةِ وَ يَسْقِيَهُ مِنْ شَرَابِهَا؛ کسی که روزه او را از غذای مورد علاقه‌اش باز دارد، بر خداوند حق است که از غذای بهشت به او بخوراند و از نوشیدنی‌های بهشت سیرابش کند».

بحار الانوار، ج ۴۰، ص ۳۳۱

شرایط درک بهتر شب قدر (۲)

۱. اجتناب از گناه

کسانی هستند که سعیشان در زندگی دنیا گم و تباه شده است و خود گمان می‌کنند که کار نیکی انجام می‌دهند. معلوم است وقتی انسان نفهمد که گناه می‌کند، توبه هم نمی‌کند و روز به روز گمراه‌تر می‌شود.

۲. توبه

توبه یعنی بازگشت گناه‌کار و پشیمانی از قصور و تقصیر، بازگشت از نفس اماره و صفات رذیله به سوی رحمت خدای متعال، و بالاخره بازگشت از هوا و هوس و از هر وسوسه‌ای به سوی پروردگار مهربان.

اگر کسی به راستی توبه کند، به یقین بداند که خداوند گناهان او را می‌آمرزد. و بالاتر اینکه قرآن کریم می‌فرماید: «إِلَّا مَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ؛ مگر کسی که توبه کند و ایمان آورد و کار شایسته کند. پس خداوند بدی‌هایشان را به نیکی‌ها تبدیل می‌کند».

گناه هرچه بزرگ و فراوان باشد، رحمت و عفو خداوند از آن بزرگ‌تر است و خدا وعده داده است که گناه را می‌بخشد. بنابراین کسی نباید از رحمت حق مأیوس باشد. «قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ؛ بگو: ای بندگان من که بر خویش‌تن زیاده‌روی روا داشته‌اید، از رحمت خدا نومید نشوید. در حقیقت، خدا همه گناهان را می‌آمرزد، که او خود آمرزنده مهربان است». اگر به راستی دل کسی شکست و یک تلاطم درونی پیدا کرد، سر به زیر و خجالت زده از خدا شد، خدا حتماً توبه او را قبول می‌کند. اصلاً یأس و ناامیدی از رحمت خداوند، گناهی برابر با گناه کفر دارد.

آیت‌الله حسین مظاهری در کتاب «روزه، سلوک پرهیزکاران»

در خطبه روز جمعه آخر ماه شعبان وقتی پیامبر ﷺ به توصیف ماه مبارک رمضان پرداختند و در مورد فضائل این ماه سخن گفتند، امیرالمؤمنین (علیه السلام) از جای خویش برخاستند و عرض کردند: یا رسول الله، برترین اعمال در این ماه چیست؟ رسول گرامی ﷺ فرمودند: «الْوَرَعُ عَنْ مُحَارِمِ اللَّهِ» اجتناب از محرمات الهی؛ یعنی در این ماه مراقب باشید معصیت پروردگار را انجام ندهید. حال، به مؤمنین توصیه و سفارش می‌شود که حداقل در سه شبانه روز قدر بیشتر از گذشته مراقب اعمال خود باشند و توجه داشته باشند که گناه موجب سقوط و ظلمت است و این ظلمت، مانع رسیدن رحمت خداوند متعال به آنان می‌شود.

یک توصیه کلی هم در مورد گناه لازم است و آن اینکه اولاً گناه نکنید. ثانیاً اگر گناهی انجام شد، فوراً به فکر جبران و تدارک آن باشید و توبه کنید. ثالثاً مواظب باشید در سرازیری گناه واقع نشوید و گناه روی گناه، شما را بدبخت نکند. رابعاً گناه را توجیه نکنید. امروزه بسیاری از گناهان در جامعه توجیه می‌شود. خانمی که بدحجاب است، گناه بدحجابی و بی‌حجابی را توجیه می‌کند. کسی که ربا می‌خورد، می‌گوید ربا نیست. افرادی که غیبت می‌کنند، غیبت خود را گناه نمی‌دانند. توجیه گناه، توفیق توبه را از انسان می‌گیرد. بدترین دردها این است که انسان گناه خود را گناه نداند و بدتر از آن وقتی است که انسان گناه کند و تصور نماید که کار خوبی انجام می‌دهد. اصلاً گاهی انسان گناه را به عنوان عبادت انجام می‌دهد. قرآن کریم می‌فرماید: «قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ هُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يُحْسِنُونَ صُنْعًا؛ بگو: آیا شما را از زیان‌کارترین مردم خبر دهیم؟ آن‌ها

فضیلت‌های امام علی (علیه السلام) از زبان پیامبر ﷺ...

عن جابر بن عبدالله انصاری انه قال: سمعت رسول الله ﷺ يقول: ان في علي (عليه السلام) خصالاً لو كانت واحدة منها في جميع الناس لآتفتوا بها فضلاً قوله ﷺ: «من كنت مولاه فعلي مولاه»

قوله ﷺ: «علي (عليه السلام) مني كهارون من موسى»

قوله ﷺ: «علي (عليه السلام) مني و انا منه»

قوله ﷺ: «علي (عليه السلام) مني كنفسى طاعة طاعتي و معصيته معصيتي»

قوله ﷺ: «حرب علي (عليه السلام) حرب الله و سلم علي (عليه السلام) سلم الله»

قوله ﷺ: «ولي علي (عليه السلام) ولي الله و عدو علي (عليه السلام) عدو الله»

قوله ﷺ: «علي (عليه السلام) حجة الله و خليفته علي عباد»

قوله ﷺ: «حب علي (عليه السلام) ايمان و بغضه كفر»

قوله ﷺ: «حزب علي (عليه السلام) حزب الله و حزب اعدائه حزب الشيطان»

قوله ﷺ: «علي (عليه السلام) مع الحق و الحق معه لا يفترقان حتى يردا علي الحوض»

قوله ﷺ: «علي (عليه السلام) قسم الجنة و النار»

قوله ﷺ: «من فارق علياً (عليه السلام) فقد فارقني و من فارقني فقد فارق الله عز وجل»

قوله ﷺ: «شيعة علي (عليه السلام) هم الفائزون يوم القيامة».

جابر بن عبدالله انصاری می‌گوید: از پیامبر خدا ﷺ شنیدم که می‌فرمود: علی ویژگی‌هایی دارد که اگر یکی از آن‌ها به تمام مردم داده شود برایشان کافی است و آن امتیازات عبارتند از: (فرمایش پیامبر ﷺ درباره او):

«هر که من مولای اویم علی مولای اوست» و «علی نسبت به من چون هارون نسبت به موسی است»

و «علی از من است و من از علی» و «علی نسبت به من چون جان من است اطاعت از او اطاعت از من و نافرمانی از او نافرمانی از من است» و «جنگ با علی جنگ با خداست و سازش با علی سازش با خداست»

و «دوست علی دوست خدا و دشمن او دشمن خداست» و «علی حجت و خلیفه خدا بر بندگان است»

و «دوستی علی نشانه ایمان و دشمنی با او نشانه کفر است» و «حزب علی حزب خداست و حزب دشمنان او حزب شیطان است» و «علی با حق است همان طور که حق با علی است و این دو از هم جدا نمی‌شوند تا این که بر کنار حوض کوثر به من ملحق شوند» و «علی قسمت‌کننده بهشت و دوزخ است» و

«هر کس از علی جدا شود از من جدا شده و هر کس از من جدا شود از خدا جدا شده است» و «فقط شیعیان علی رستگاران روز قیامت هستند».